

TOT PAGAT

Número 2

Butlletí de l'Associació Francesc Pujols

Hivern del 2002-2003

Els arbres i el bosc

Francesc Pujols, el geni del qual no lloarem mai prou, i del qual intentem recollir la flama que esperem que abrusarà un dia el món sencer, bebia, al seu torn, de les fonts descobertes per en Ramon Llull. La principal de les tesis d'aquest personatge, inspirador de la filosofia de Descartes i precursor dels positivistes i del racionalisme, es basà en les rodes combinatòries, les quals constituïren, vaticinant la Pantologia de Pujols, una avançada del pensament modern, el qual, complint les profecies pujolsianes, desembocarà en una filosofia científica, que serà l'expressió catalana de la Veritat, és a dir, d'una explicació prou aproximada a la Realitat, de manera a servir d'orientació en els nostres actes i en la conformació d'un futur més harmònic per a les persones, per a la societat i pel planeta.

L'home actual, abassegat per la complexitat de la realitat moderna, no es troba en condicions d'entendre el conjunt d'allò que percep, fa combinatòries menors, i del bosc només en veu els arbres més pròxims. En resulta un ésser que intenta, si més no, d'adaptar-se a la seva situació més immediata, un ésser més aviat primari que té tendència a utilitzar un llenguatge més aviat emocional, superficial, i que no s'esforça en aprofundir en els propis recursos, ni en la situació general, de la qual se sent òbviament marginat.

Els detentors del poder s'ocupen prou per tal que l'home del carrer assumeixi una gran sensació d'inferioritat, una frustració immensa que ha amarat la societat sencera a través dels mitjans de comunicació -no de la totalitat, sortosament- dominats per les forces críptiques del món modern, les quals insten i ens recorden reiterativament la inutilitat dels nostres esforços per a entendre tan les circumstàncies com la nostra mateixa situació personal. Anem doncs a remolc d'aquests poders, derivant dins de corrents imposats, immersos en un nihilisme absurd, volgut pels poderosos, els quals no fan altra oferta que la fe en supersticions administrades en la cura de convertir el personal en una colla de xais absolutament mecanitzats.

Pujols, Prometeu modern, ens ofereix la Pantologia, la Ciència del Tot, la pretensió titànica de convertir cada home en allò que realment és, assolint cadascú la seva pròpia dimensió. No es tracta d'enumerar els arbres del bosc, un per un, vol dir que no podem tenir un coneixement puntual i absolut de cadascuna de les realitats que formen l'Univers, però sí de conèixer les lleis que regeixen el bosc, el per què neixen i moren els arbres i el per què de la utilitat de la coexistència, i fins i tot de la pròpia existència.

Diuen els obscurantistes -aquells que tenen por del Coneixement, els mateixos que vàren processar Gal.lileu-, que aquell que busca la Veritat corre el risc de trobar-la. No sabem si som valents o som temeraris, tanmateix, sentim que som a les portes de l'Apocalipsi, paraula grega que vol dir Revelació. A l'Associació Francesc Pujols sentim la virtualitat d'un món millor, d'una Revelació que ens permetrà d'entrar en un món més feliç i més positiu, un món on s'esllavissaran les fal·làcies, les mentides, els mites i les supersticions, i on un home més íntegre, conscient de les seves grans possibilitats, construirà, gràcies a un Humanisme Nou, una societat més harmònica, més conscient i més autèntica.

JOSEP M. BATISTA I ROCA va fer realitat els pensaments de Francesc Pujols. Exiliat a Anglaterra el 1936, i professor de la Universitat d'Oxford, es trobava en un restaurant de Londres. En una taula propera hi havia una parella que parlava català. Ell deia: "En el futur, els catalans viatjarem pel món i ho tindrem tot pagat". Batista no els va dir res, però cridà al cambrer i li digué que ell pagaria el compte de la parella, ordenant-li que només els digués que el seu compte estava pagat perquè eren catalans.

(Anècdota comunicada per S. Bàguena)

LLETRES PUJOLSIANES D'AVUI I D'AHIR

El setè cel

Història certa dels set cels
set paradisos màgics i encantats.
Història certa dels set cels
set nius de pau, de glòria i de felicitat.

El primer cel és inventat,
el primer gran invent de la terrestritat.
I el segon cel imaginat
com una nit d'estiu a la vora del mar.

El tercer cel, dins d'un mirall
reflexa les imatges d'un món ignorat.
I el quart cert és irreal,
com un oasi verd en un desert estrany.

Del cinquè cel, res no se'n sap
no hi ha notícies d'aquest cel tan amagat.
I el sisè cel està copiat,
del cel setè que has engendrat dins del teu cap.

SISA

ACTIVITATS DE L'ASSOCIACIÓ

Nova edició pujolsiana

L'Associació Francesc Pujols ha reeditat "La religió i la moral", conferència pronunciada pel mestre de mestres l'any 21 a l'Ateneu, i que al seu temps fou publicada en forma d'opuscle per destacats intel·lectuals i artistes coetanis de Pujols. El text es pot aconseguir per correu, enviant un bitllet de cinc euros a la seu de l'Associació.

Cicle de conferències a l'Ateneu Barcelonès

"Francesc Pujols per ell mateix i pel meu pare". A càrrec d'Artur Bladé i Font. Dilluns 9 de desembre, 19.30h.

"Pujols, trasbalsador de la literatura". A càrrec de Joaquim Auladell. Dilluns 18 de desembre, 19.30h.

"La filosofia catalana, de Llull a Pujols". A càrrec de Ferran Margarit. Dimecres 8 de gener, 19.30h.

"Pujols a les catacumbes". A càrrec de Miquel Porter. Dimecres 15 de gener, 19.30h.

BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ

Nom i cognoms:.....

Domicili..... Núm. pis porta.....

Codi Postal: Població:

Telèfon: e-mail:

Vull ser soci de l'Associació Francesc Pujols per la mòdica quantitat de 15 euros cada any. Faré efectiu el pagament mitjançant:

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA___

TALÓ BANCARI A NOM DE L'ASSOCIACIÓ FRANCESC PUJOLS___

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Sr. Director,

prego que fins a nou avís faci efectius a l'Associació Francesc Pujols els rebuts que presentin amb càrrec al compte núm:

.....

ENTITAT OFICINA NÚM. D.C. C/C

Data:

Signatura:

Trameteu aquesta butlleta a:
Associació Francesc Pujols
Aragó, 184, baixos, interior
08015 Barcelona

BAIXANT DE LA FONT DEL GAT

Per Enric Casasses

Baixant de la Font del Gat de la Creació per les enigmàtiques giragonses del destí del seu anti-destí ens arriba un text de 40 pàgines datat “Torre de les Hores (Martorell) 17 gener 1937” que ara per primer cop veu la llum (a 600 exemplars), el darrer i últim número de *Cave canis*,

en una presentació de simple joc de galeres compaginades unides per una grapa i amb el text de **Francesc Pujols** titulat HIPARXIOLÒGI O RITUAL DE LA RELIGIÓ CATALANA, religió que ell va descobrir i fundar i que no té cap seguidor perquè dona per suposat que els seus seguidors són o som tothom. Després del títol diu: “Drama líric en tres actes en prosa poètica i un entreacte en prosa científica”, drama que va precedir per uns breus “Advertiments primordials”. El primer acte es titula **L’esperit**, el segon **La matèria**, després ve l’intermedi amb 14 punts a penes apuntats que són els temes dels sermons amb què s’expliquen els fonaments de la hiparxiologia, per exemple: “13. La religió catalana és la primera que separa la moral de la religió”. L’últim acte és **La vida futura**, de la qual no se sap concretament res, però se’n poden suposar o presuposar coses, vist el comportament de l’esperit i el de la matèria: “Des d’aquí s’albira l’altra vida, més enllà de

la mort com més enllà de la mar, tal com diuen que els dies clars des de les muntanyes de Catalunya s’albiren les muntanyes de Mallorca, bressol, tomba i pedestal de Ramon Llull, pare de la ciència catalana, mare de la religió”.

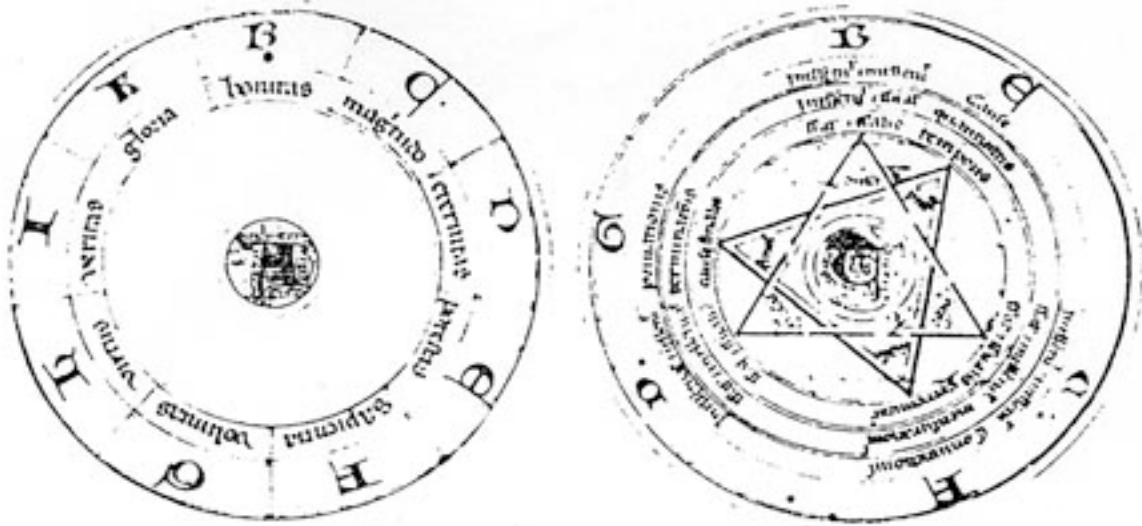
Aquesta religió és filla de la ciència catalana, ciència realista que consisteix a veure-ho tot tal com és i punt: a la façana dels temples s’hi haurà de posar AL PA PA I AL VI VI. Parlant del

versos sublims dignes d’un parell de rajoletes a la paret de la taverna, que fan: “De la força de segar / en neix la tendror del pa, / de la tendror de collir / en neix la força del vi”.

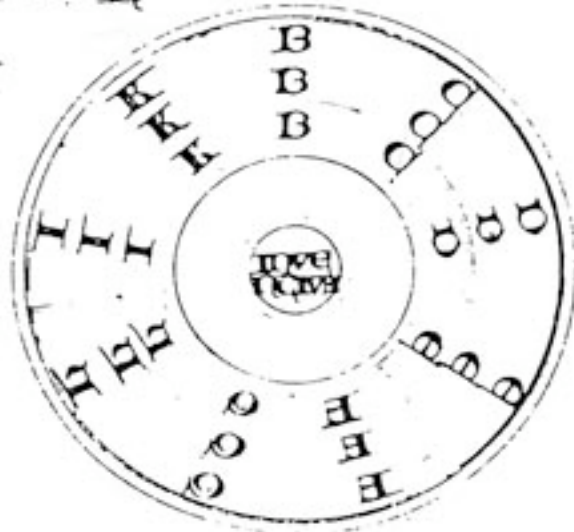
És 1937, el moment àlgid de les col·lectivitzacions, de la revolució anarquista, de l’intent més agosarat que s’hagi vist mai enlloc en la història de l’alliberament... que és quan Pujols escriu aquesta exaltada explicació filosòfica d’una religió sense moral en que tots, absolutament tots, irem al cel, i en què es pot dir que déu és la matèria i que la matèria és déu, com també l’esperit pur, que és la mateixa idea que 337 anys abans havia dut Jordà Bru a la foguera del Camp de les Flors de la Roma papal.

Després de la guerra, primer Pujols passa a Montpeller, pocs anys, i explica la seva vida al jove Bladé Desumvila: el què ha fet, el què ha escrit, el què ha pensat, i qui hi havia i el que es van dir, tot, i Bladé en fa un bon llibre. De retorn a casa, sota la dominació feixista, l’obra de Pujols es fa secreta, que jo sàpiga en uns milers de fitxes de filosofia en lletra difícil amuntegades en un armari de Martorell, i només Dalí es recorda d’ell. Fins a la seva mort els anys 60.

La **hiparxiologia**, ciència copiada de la realitat pura i simple tal qual és, es pot dir que sobresublima la **patafísica**, ciència de les solucions imaginàries, perquè les seves, a més, són veritats com cases de pagès. La **internacional situacionista** reprotxava profèticament a la patafísica que s’acabaria convertint en una religió dissimulada. Però els situacionistes, amb el típic meliquisme parisenc, no sabien que amb la hiparxiologia, que és la seva ciència, Pujols immediatament i explícita ja havia fundat la seva religió sense obligacions ni devocions: “Hiparxiologia no és el títol de la religió catalana, sino el títol de la ciència en la qual està fundada, com Hiparxiologi tampoc no és el títol de la religió sinó el títol del ritual. El títol de la religió de Francesc Pujols por ésser religió catalana, religió hiparxiològica o religió científica” diu Francesc Pujols als advertiments primordials, i també: “El ritual hiparxiològic, que és un poema en forma de drama líric, posa l’home en doble contacte amb el tot, perquè ultra el contacte que hi té naturalment i de fet, pot contemplar l’espectacle d’aquest contacte copiat de la realitat. L’assistent a l’acte pot afinar la seva ànima amb la música de l’eternitat, tal com els músics afinen els instruments abans d’alçar la cortina”. És la Torre de les Hores del Pensament. És una religió que empalma amb el més elevat i més lliure de la filosofia grega (Epicur) perquè hi funcionem “alliberats de tot temor humà i diví” (Pujols).
(Publicat a l’*Avui* l’any 99)

B C C D D E E F F G G H H I I K
 B D C E D F E G F H G I H R
 B E C H D O E F H I G R
 B H C O D H E I H R
 B O C H D I E H
 B H C I D H
 B I C H
 B H

A Ramon Llull li devem la passa més significativa que ha fet la Humanitat cap al coneixement de la realitat: el mètode d'anàlisi que es deriva de les rodes combinatòries. La ciència combinatòria és la ciència màxima, la ciència definitiva -simplement-, i també és el moll de la qüestió, la caixa o el centre entorn del qual ha girat, gira i girarà sempre el coneixement de la realitat.

Convençut que la fe era certa i que analitzant-la en profunditat podria demostrar la seva certesa, trobà el mètode que, tal com pensava, assoliria el coneixement definitiu que faria unir la fe amb la raó. Així, els seus arguments esdevindrien irrefutables, certs, tangibles i exactes. Quan hagués reeixit en això, tota argumentació en contra esdevindria supèrflua i el regnat de la fe, recolzada per la raó, seria un fet que no necessitaria ni màrtirs, ni mites, ni miracles ni dogmes.

Ferran Margarit: "La Cosmologia Catalana" (Barcelona, 2001)